

Tüketicilerin yüzde 70'i daha yeşil lojistik operasyonlarını destekliyor

Küresel salgınla birlikte limanlarda yaşanan gecikmeler, konteyner problemleri, seyahat kısıtlamaları lojistik sektörünü derinden etkilerken, sektörde yeni dönüşüm hareketi de başladı. Lojistik sektörünün zorlu geçen 2021 yılını değerlendiren Beykoz Üniversitesi Beykoz Lojistik Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Ezgi Uzel Aydınocak, sektörde yeni dönüşüm hareketinin adının 'tedarik zincirinde çeviklik' olacağına dikkat çekti. Lojistik sektöründe 2022 yılının nasıl geçeceğine dair öngörülerini de sıralayan Aydınocak, "2022'de öne çıkacak konulardan biri de sürdürülebilirlik olacak. Tüketicilerin yüzde 70'i daha yeşil lojistik operasyonlarını destekliyor" dedi.

Küresel salgının hayata etkisi 2021 yılında da devam etti. Covid-19 salgını pek çok sektörü etkilerken, en çok etkilenenlerden biri de lojistik sektörü oldu. Limanlarda yaşanan gecikmeler, konteyner problemleri, depo karantina gereksinimleri, seyahat kısıtlamaları gibi gelişmeler lojistik sektörünü derinden etkiledi. Tüm bunların üzerine yüksek enflasyon oranı, döviz kurlarındaki dalgalanmalar ve akaryakıt fiyatlarındaki artış hem işletmelerin hem de tüketicilerin üzerinde baskıya neden oldu. Lojistik sektörünün zorlu geçen 2021 yılını değerlendiren Beykoz Üniversitesi Beykoz Lojistik Meslek Yüksekokulu Müdürü Doç. Dr. Ezgi Uzel Aydınocak, sektörde 2022 yılının nasıl geçeceğine dair öngörülerini de sıraladı. "Artık tüm işletmeler hiç olmadıkları kadar risklere karşı kırılganlar" diyen Aydınocak, işletmelerin bu kırılganlığı yönetmek ve karşılaşacakları riskleri engellemek adına yatırım yapmaları gerektiğinin farkında olduklarını belirtti.

Yeni dönüşüm hareketi

Lojistik sektöründe yeni dönüşüm hareketinin adının 'tedarik zincirlerinde çeviklik' olduğunun altını çizen Aydınocak, bunu şöyle açıkladı:

"Üst yönetimler artık tedarikçiden son tüketiciye kadar daha hızlı ve görünür tedarik zincirlerine sahip olmak arzusundalar. Tedarik zincirinde iş birliği, teknoloji sayesinde daha kolay görünse de uçtan uca tüm tedarik zincirini yönetebilmek özellikle global firmalar için oldukça zor. Küresel salgınla beraber kesintilerin tecrübe edilmesi tedarik zincirlerinde risklerin yönetilmesi ve dayanıklılığın artırılması konusuna dikkat çekiyor. Daha iyi talep tahmini, daha iyi arz planlaması, verilerin yönetimi vs. karmaşık iş süreçlerini doğuruyor. İşin olumsuz yanı ise, ekonomide gerçekleşen dalgalanmalar işletmeleri muhafazakarlaştırıyor ve risk yönetimiyle ilgili yapacakları yatırımlardan alıkoyuyor. Zira, tedarik zinciri boyunca oluşabilecek riskleri azaltmanın da maliyetleri artıracığını bilmeleri alternatif çözümlere yönelmelerine neden oluyor. Koşullar işletmeleri daha yüksek seviyede stok tutma gibi daha geleneksel yöntemlere yöneltiyor. Bu elbette GSYİH rakamlarına olumlu yansıtacak ancak stok tutma maliyetleri artacak ve depo alanına olan ihtiyaç ek yükümlülükler doğuracaktır."

2022'de dört konu ön plana çıkacak

2022'de ön plana çıkacak değişimlere de değinen Aydınocak, bu değişimleri şöyle sıraladı:

"2022'de dört konunun ön plana çıkacağını söyleyebiliriz. İlk sırada elbette Covid-19 salgını ve doğal afetlerin neden olduğu maddi ve manevi değişimler var. İkinci olarak tüm dünyada yeni kuşağın izini fark ettirmesiyle değişen demografik yapı, üçüncü sırada kaçınılmaz olarak gelişen teknolojiler ve son olarak çevreye ve topluma duyarlı lojistik politikalarının geliştirilmesi üzerine artan baskı. Elbette tüm bu itici güçler işletmelerin ve çalışanların iş yapış tarzlarına da yansıtılarak değişime neden oluyor. Örneğin, e-ticaret hacminin bu kadar artması ve teknolojik gelişmeler emek ve sermaye gücünün yer değiştirmesi ile sonuçlanacak."

Sürdürülebilirlik kavramı önem kazanıyor

Dünyada artık sürdürülebilirlik kavramına sahip çıkan tüketicilerin arttığını belirten Aydınocak, şöyle devam etti:

"Yapılan bir araştırmada tüketicilerin yüzde 70'i daha yeşil lojistik operasyonlarını desteklemek için daha fazla ödemeye razılar. Tedarik zincirleri, endüstrinin ekolojik ayak izinin yüzde 90'ından sorumlu olduğundan, bu konuda en fazla etkiyi yaratma fırsatına sahip olan alanların başında geliyor. Bu anlamda Türkiye'de yapılacak çok iş var ve bunu başaranlar için gelecekte rekabet avantajı sağlayacağı kesin bir alan. Bu konuda hukuki altyapıların hızla oluşturulması gerekliliği de elzem görünüyor. 2022'de Türkiye'nin özellikle karayolu taşımacılığını en çok etkileyecek unsurlardan biri de Almanya'nın Eylül 2021'den bu yana

ülkede uygulanmasının önünü açan e-CMR protokolünü kabul etmesi. Dolayısıyla 2022'nin e-CMR yılı olacağını söyleyebiliriz. Özellikle kâğıt CMR formlarının ortadan kaldırılması, verimlilik ve sürdürülebilirliğe de olumlu katkı sağlayacaktır. Şu anda zorunlu olmasa da e-CMR'nin 2026 yılına kadar zorunlu hale gelmesi bekleniyor.”

“Hazırlıklı olunması gereken birçok durum var”

2022 yılının bunlar gibi daha birçok gelişmeye maruz kalacak bir yıl olacağını aşikâr olduğunu belirten Aydınocak, “Öngörülmesi ve hazırlıklı olunması gereken birçok durumla karşı karşıya kalınmaya devam edilecek. Olaylara artık sadece taşımacılık nasıl etkilenecek, depo faaliyetleri ne olacak, stoklar sorun yaratacak mı ya da lojistik faaliyetler nasıl yönetilecek diye bakmak yerine tedarik zinciri felsefesine biraz daha yakınlaşarak, anlayarak, yaşanacak tüm sıkıntıları ancak ve ancak zincirin her bir halkasıyla güvene dayalı, şeffaf ilişkiler kurarak atlatabileceğimizin farkına varmak gerekiyor. Artık değişim bile kendi hızına yetişemiyor. Birlik olunmazsa kesintisiz bir akış söz konusu olmayacaktır” dedi.